

Н. ОКОЕЛОВ

Партийнай тэрилтэлэргэ отчуоттуур-быыбардыр мунньахтар

СИТИЙИЛЭР УОННА
ТУҢАНЫЛЛЫБАТАХ
КЫАХТАР

Суббурускай аатынан совхоз аймагыгэ эбийлэйдээх сылы үлүгэ сыга ситиһиллэринэн бэллэтэтэ. Ол курдук Ленинскай эбийлэи нэрсэ республика совхозтары социалистическай куоталаһыларыгар бастаан Саха АССР Министраттан Советын уонна ПССУОС көһөрүллэ сылдьар Кыһыл Эмчиларын ыдыта. Онтон 1970 сыл бастаан анарыгар производствонун салгыт өрө көтөдөн иһингэ РСФСР Тыа-тын хаһаайыстыбатын министрствотун совхозтарын куоталаһыларыгар имайымылаахтартан биирдэстэринэн буолбута уонна 2600 солкуобайдаах бастаан бириэмийэни ыдыта. Тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын огорон таһаарымын элбэтэр иһин рабодайгар социалистическай куоталаһыларын мөхтөөхтүк тэрийин түмүгэр, совхоз итилетка сорудахтарын эти уонна үүтү государствога атыылааһынга толорору ситистэ. Пятилетка аасыт түөрт сылларыгар эти государствога атыылааһын иккис төгүлтөн ордук, биһр ынахтан үүтү ыһын 240 килограммынан улаатта. Сүөһү интинигэ былаана толорулдан иһэр. Ыччат сүөһүнү төлөһүтөн интинигэ, уотан ыһааһыннан үрдэтингэ үдэ утумнаахтык ыһытылар уонна үтүгүтү түмүктөр ситиһиллэр буоллулар. Ыһыл сыл түмүгүнэн 410 тыһ. солкуобай суумалаах баһыс ыһылара сабадалаар.

Совхоз производствотыгтар мангайгы сүхүүх партийнай горилталар уонна биирдинлээн коммунистар тэрийэр, салайар орооллара улам күүһүрэн иһэр. Совхозтаагы партийнай тэриэтэ партия 124 чилиэннэрин уонна партия чилиэннигэр ээтэ кандидаттары түмэр. Күнүлөр 60 бырыһыаннара производствода быһаччы үлэлииллэр. Урдук огорон таһааччылаахтыг үлэлиир, атыттарга үтүө холобуу буолар рабочайтар хас отделение, хас үлэ саабатын ахсын улам элбээн иһэллэр. Арыах холобуру үлэлаахха, коммунист рабочайлар, ол иһинэр шофер Скрабин Т. Н. сылларга эбэһэтэллэспитин 143.5 бырыһыан тоһордо, ыаныһымыт Седальнича Т. Д. 10 ый түмүгүсүн иһинэн ынамыттан 2000 кг үтүө ыма иһрибин ылта. Сергеев Н. И. салайар механизмованнай эвентота оттоонун быһаанын 130.3 бырыһыан тоһорору ситистэ.

Адылбах конуштаагыта дуолан асыпат совхозтаагы паотийнай эриштер отчуоттууу-быыбар-ылы муниаапар партком биир адылбах улэтин отчуотун партком икис секретара Кадиян И. М. отордо. Дакылаатчыт орна кэпэстизге тыл эппит 8 коммунистар партийнай-тэ-ийэр, политической, иштэр орна хаһаайыстыбаннай улэ-эргэ баар ситэһинилэри уонна хаһаарыллыбыт үгүс итэвэстэ-л, кэпэстүүлэри иккиннэ ыры-ан көтүтүлэр. Совхоз эконо-мической өттүнүн улам бөдөр-өөн, сылтаан сылын ахсын ий-иин хардыылаан илэр.

СССР-ийн ХНХ ажлынхныгтаарыг
1969-а-а, от бийнхныг
1970-а-а, Плениумнарын уураах-
арын уонна, произвадство ре-
ервалэрын туунахыны тусга-
а, камчылалэнын ренэмин
ууруураар туунаах партия,
правительствэ дьаахалларын
лоххо шэлэрингэ сорох ула-
а, цыгыллыбыгтарын үрдү-
а, билигин дараны хаааайыс-
а, билинхэйа суох цыгыллаага
а, произвадство үтүс
а, алаадаларыгар араас өрүтээх
а, чоочоттор салтанын тахса ту-
а, аллар. Ол түмүгөр экономи-
а, өрүтүгүн өссө үчүгэй

үлэвэ зэл-дээл сыманнаһал-
лар, үлэ дэссипилинэтии кэ-
һэллэр. Итинтэн баар ыһахтар
буматын ситэ туһанылыбатар.
Специалистар хонгуорада
олорон араас нормативтары
онороллор, ол кумадагыта хан-
дар, киһилэр минстаа сымдаа
ону олохтообунга үлэни ыһы-
һаттар.

— Вийнхэе коммунистартаг
кордобул намынх, — дээр
совхоз директоры Жевсан
В. Х. — Былаанары, сорудах-
тары толорууга тиритэ хорута
үлээлэйн, сууруу-нотуу мөл-
төх. Варага уу-чуумку. Пар-
ком кэсиглээхэ болгуруостары
анад-минээн дүү-лэлэнтэ,
болгуруошу туруорсуута ыраа-
бийнан ситэтэ стух.

Коммунистар ити этгиллэрттэн көстөрүн нурдук, партком тэрийэр, салайар үлэтигэр үгүс боччумнаах итэбэстэр таһаарыллыбыттар. Экономическай үөрөхтээһингэз сөптөөх уолта бериллибэтэҕэ кэпсэтинтэн көһүнэ. Ааспыт сылга экономическай семинар үлэти түмүктэбэтэх. Экономическай-теоретическай конференция биллэниинан барынытыллыбатах. Быһыл политическай үөрөхтээһин үгүс куруһуонтара үөрөх дьылын тэрээһин суох садалабыттар. Экономическай минимум бэс куруһуонтара баччааҕа диэри үлэлэрин садалыи иликтэр. Оттон Сылагга отделение управляющаай Софронов Ф. Р. пропагандиетаах экономическай билли төрүттэрин үөрэтэр куруһуок үлэтин эмиа садалыи илти. Ити курдук агитационнай-масссабай, иитэр үлэҕэ улаахан итэбэстэр, көтүтүүлэр таһаарыллыбыттар.

Сотхоз рабочайдарын орто-
гутау куталаныны тәрйини-
зе быыйл партокм элпизатине-
суох сыйынааныны талары-
да. Ол биир холобурунан, Кы-
таанах отделениега оттоолу-
та оройуон урдүкү ыырыны
таһаран баран ону тохтута
буолар. Манна ким да элпиз-
ка талдыллыбата, кимтэн да
партийнай көрдөбүл туруорул-
лубата.

Коммунистар партиясы-со-
сударственная уюна үлэ дэс-
синиянытын бөсөргөтүүгэ та-
наарыллыгыт бөдөң итдестэр
гэ сытыы критиканы оңорду-
лэр уюна иници сорукары
тувордулар. Партиом биир
сыллаах үлэгэ оргонон сына-
ланна. Партиом сага састааба
11 киһитан талылына Сек-
ретарынан Платонов Н. Н.
бэлэбэрланна.

A. ТУРАНТАЕЕ.

Сибээс оройуоннаабы үзэлэ-
лэтыс учаастагар почтальонуна
Клара Слепцова үлэтиир. Бии
үлэтиигэр чигинийдик сыһыан-
наабыр, үлэтин өткүлэ суох то-
дорор.

Снимокка: почтаљонка Клаја
Зелцова.

В. БАРАШКОВА фотота.

БИИР ИДЭБЭ—
34 СЫЛ

Дмитрий Егорович Васильев I колхозца 1930 снмлаахха пирибит. Тух да улэттэн толлор дүнн билбэтэ, улгума, 1936 снмлаахха снмсынхтээ диэбиттэригэр дараа ажаастана барбатаа.

34 жыл астада. Ол тукары
Дмитрий Егорович сыгыттан
арай 1942—46 сс. Аба дой-

ТЭРИЙЭР ҮЛЭНИ САЛГЫ
НҮҮНҮРДҮӨХХЭ

Калинин аатынан колхозтаары
партиянай төрүлтө өтчүөттүүр-
быйбардылар мунуналар партком
бизер сыллаах үлэтин өтчүөгүн
дүүүллөһингэ коммунистар пар-
тиянай-төрийөр, политическай-
нитер үлэни төрийингэ, кон-
нистары үлөрө аттаран түрүө-
рууга, партиянай-государствен-
най дымысниклинини бөрөгө-
түүгэ, партком үлэни бйллэди-
тирбэригын билиэтэтиилэр.

Партийнай уонсай уонна парт-
ком мунунахтара биримастыгэр
ыһтыллан, партийнай уонна ха-
байыстыбаннай үдэлэи үгүс
бөччүмнэлх боплуруостара кө-
рүлүүбүттөр. Маннайгы сүһүөх
партийнай төрүтүлэр оруулара
салгыс үрдэтиллибит. Колхоз
сүөһү иититин, үтү нэһин,
эти уонна үтү государство
атымаларын былааннарын төлө-
рөн иһэр. Колхозка тутуу үлэтэ
балайча төрөөһүннээхтик ыһтыл-
лар.

Тыл эппит коммунистар партком уураахтары толоруууу хонтуруоллааыны ситэтэ суох тэрийбэтин, политической-маасса-бай үлөнэ тэрийин туруга көрдөбүтэ ыраарынан эппиттээбэтин итэҕийинан бэлэтээтиллэ. Учулустарга, фермаларга лекциялар, махылааттар сэдэхтик өгөһүл-лэлэр, үгүс агитатордар, полит-

БАСТЫН ҮЛЭҢИТТЭР



чешкайды куталаһытын
туйгуна.

Ленинскэй юбилей сынан
үрдэтиллибит социалистичес-
кай эбэлэстэлиситэтин чыс-
тэхтик төлөрөр дуулурунан
атаарда. Ол үчүгэй түмүктөх
77 бекеттөн 74, сана төрүүр
түгөһалэртөн 4 кулушу ылан
өлөрбөккө сүтөү бөккө көлө-
һугар туттарда. Эридик Эри-
тини аатынан көлөкө кэллэ
түүрү сылта кини илиинтүүтөн
258 төрөлкөй убаһалары
тутта.

Н. ФЕДОРОВ.

ХАРЫСТААНЫН, КЭМЧИЛЭЭНИН—
БҮТҮҮММҮГ СОРУГА

КЭРЭХСЭТЭР
БОППУРУОСТАР

Обществоннай произведетво
кодүүүн уллатынгарар, ул
онорумтотун үрдөтөр чоң
качтыгыбатын тупсарар, зам
чалуонин режимин чүүүрлөр
инин жамсаадын дойду үрдүм
төнийдө. Мин «Өкөм» совхоз
директора С. В. Стручков мин
боппуруостар сунууларинан
«Кыым» хаймакка суруйбут
«Табаларыс, эн хайдах үлөлиг
гин» дини ыстатийбатын биһи
рөөн ахтым

Үлэ ангорумтуота үлэ бириг-
мгын толору туһаныыттан ту-
тулуктааҕа кинэхэ барытыгар
биллэр. Билиэхэ, таб. Стручков
сорууларын курдук, үлэ таабы-
лын толоруу кыаллыбат. Бире-
гэдьиндрэр бу таабын улахан
суолталаах курдук өйдөөн то-
лороллоро буоллар койуталһын,
борогууллааһын суох буолуо
эбэ. Хонуу биригэдьинэ үлэҕэ
сарсарда ахсын соруулар, кыһа
ахсын көрсөр, онно таарымчы
рабочай үлэҕэ тоһоҕо кэлбитин,
үлөттөн тоһоҕо бүһүтүн бэлэ-
тинирэ тоҕо кыаллыбат буолуой.

Оройуон уонна сохос үрдүнөн ыһыттылар муһнахтар үтөс курдук үлэ нэмлэр ытырылаллар. Бийиги сохконуусулар отделение уурайыащайлара, специалисттар алардыс дирекция, парком уонна рабочком муһнахтарыгар айаа кырата иккилиг сымла 25—30 үлэ күнү сүтөрөллөр. Итинник табыгана суох балаһыанньаны туоратар туһугар бийиги оройуон-хуутугар тап. Стручок кылларар аһиллэрин булгуччулаахтык олохтуурбут мада.

ПИИРИНЭН. Урдуну төрхтэд-
лэр ыштар муниахтарьтар үсү-
рүтүрөө, алын хайааишасыбан-
най органнар муниахтарь хас-
хое болдонооллар. Оччара ирэх
өддөнөөслэртүн даан ирээ
пахха калаллар бараллар. Урдуну
төрхтэдлэр ыштар муниах-
тарьтан, мероприятисларын гра-
фика эрдэттен алын төрхтэдлэр-
ге тюрддаллар буолтар итинник
буолуо суох ээ.

ПЕКНИНЭН. Үлэний хамна, туох яадага тоёо-ор буолу барбытын, төһөбө оргилан кэлбитин учуоттуур сурунаал олохтоноро эмсэ яадаллах. Ол ил-дэа суох кэлини-берины, дьон яадылар үлэһитэрин кэрсөөрү халтайга көтөһүтэ-рин суох олорууда.

Салаа аппаратын ичкур-дук уларытты, салаатини ордук-производстводыкка тутуһа-рытын, накладый ороскуоттары сарбыйарынан биригдэһирдэр аһитинистөрө управлэющий аһитинистэр күлүктөһөн нэ-таабатыгар булгуччу яадаллах.

А. МАКАРОВ.

ҮСҮҮҮНЭН, итг дьаһаллар
партийнай, профсоюзнай тари-
гелэр, народный контуруол груп-
палара күүскэ ылыстахтарына
ар олуктоноохтарын сөп.

Таб. Стручков котовор ижигс
боппуруоха, рабочайлар улаар
туутуулар бытархай саба-сэбир-
гэлл бэйэлэрэ булунуулар, ула-
анн суолталаах. Соххо, колхоз
итылаһар бытархай тэбэрин-
лэрэ (биздэрэ, сүгэ, эрбия, ба-
һаарынай сэн-сэбиргэл улаах.)
сигэ мэй буодбакка сүтэн-оһон
хаалаллара байыаха да балр
суол, Оттон маллар бэйэлэрэ бас
билэр буоллахтарына сүһлэттэр.

оспотор, алдыамматтер, Ошси
рабочайдарга кичиник өйдөтөн,
дүүлэттен туран, чыгыри ула-
нит байаты булунарын тулунан
совхоз коллективнай дуогабары-
гар киллэрер сол, Оччоңо хо-
ромкы улаканын көбүрүү,
итирина туттар тирил суох дикт
үлөңө хойутаанын, боротулла-
нын суох буолуо ээ.

Мини еомкоз отделенигын ун
раглаагүйнхны үс снл үлэлээ-
гим. Онон отделениег унрлаа-
гчид дин суох да материал-
най энхигтннх, чуолкай эбээ-
ннхнх суох, үөхтгэн колор
дхалхалары тврдээчч уонна
ол туолуутун контуруоллааччы
эрэ буоларын үчүгэйдик билэ-
бин. Кини үлэтнн биригэдыг-
дэр материалнай энхигтнх,
чуолкай эбээнигтнх буол-
тургуннар толороллор. Ону ун-
раглаагчид да суох толоруох-
тарын сөн

Отделение бытыгар ветеринарийн явч, зоотехник, механик, агроном, үс ветеринарийн фельдшер баалар. Бирэгдээд ахсын нийлэн биригдэйдээхнэ. Старшай биригдэйдир тракторы уонна хонуу үлэхэрэйдээхэйэр. Иинне биригдэйдир сүөһү үлэхитэр аспангтаах. Киһилэртэн механик уонна хонуу биригдэйдирин функцияларга кыра дии санныбын. Механик техника алдьааннааһына совхоз киһи аппаратыгар алдьаангтэрээр, баар буоллааһына алдьаангт чааһы алааһа уолгитарга көмөлөөр, техникаһа харайын, техникаһтан куугул (уор) буолуутун иһин аһаангтэр. Киһи ити өбөөһинэстэриин толоро толоро хонуу биригдэйдир өбөөһинэһик кыаймак эрэ. Түбүдүгээххэ, сайын от, бурдук үлэхитэр учуот уонна хамыһа суруйуу, технарлар саллаһаһчыларыгар сүтэриллэр, оттон кыһын хонуу үлэхэ аһыйах. Хонуу биригдэйдиринэа техникаһа биллэр көрөр, техникаһаа өтүһөн бэрэбэрэһиллэр-кыахтаах кыһын кыһаһаа табыстаах.

Салатта аппаратын илмүрдүк уларыттым, салаттаны ордук производстводо ыкса тутаттарынан, шактайдой орокуулары сарбыйышкан бириндирлер апиетинестере улангычтанды апиетинистинтер мүдүктөнөн жазылышкан булгучу пайдасыз.

А. МАКАРОВ,
Суббуруускай аатыннан соххо
Кытаанхталары өдөөлөн-
түн управлалыына.

**Орйуоннаабы
XXII партийнай
конференция
делегата**

Үрэхтөр, алаастар, үрүйэлэр
үрдүлэринин уруу туман өрү-
күлэр. Ол ортогуар тэҥон
чокунаһар сылгыларга быһыл
чытааннах дьыл. Сайын куйла-
на бэрт буолан, дуобула мөч-
чийбэтэхтөрө. Күһүн кыһыры
түммэтэ. Онон күөс сайынны
уобакка-топпокко туерыбыт
тара. Хаар күһүн эрлэ түһөн,
анна муус көмүрөө буолла.
Сылгы табылдарына мууһур-
бут ол үлүгүдэн хаалар.

Сыялай сиздэлэри арвэгччылдыр туругар ыраах Чамыр урэхтаринан Константин Николаевич Миронов эвэрлуга сыйлыгытара ахсынын бытарбан тынмытын, ан тугаанын ытмыр аттары күнүчүн сиздэлэлэр. Бу үдүкт дон 769 сыйлыны көрөн, 97,4 быгыһыанын тынмынаах ыттылар. Хас суугуу биз ахыттар 92-ли кулуну ылан кызоота.

УРДУН НАБАРАДА

Чукотка үлэбиттэрэ норуот таҕын ситиһинилээхтик тослорбут-халайыстыбатын сайынатын тарын иһин, ССРС Верховнай бис сыдыах быйанын, ордуз Советын Президиума Магадан уобалаһынаагы Чукотскай ул

хонд сэлддэн, бөйгөөрнүнэн хо-
бүлзэн үлэлзэбэтлэр. Ходу-
баа ким сөбүлүүрүнэн ил-
рэн, сөбүлүүрүнэн гурайаа
отиоон былааммытын толорбо-
тувт.

Ити этин ол муньшадман хиллбатада. Константин Нико-
лаевич байетин саваста одоо
хониррин ситаст. Ааспы
сайын Н. Е. Ефремов, П. Н.
Клоров, Н. К. Афанасьев, Н. Р.
Луковцев отчуттарын катары
малдын бирге сымдан, боду-
дун үлээтэннэр. Түөрт эсөнө
тордун үрдүгүнүн соца-
нистическый өбөнөөтлөстөбө-
рин толорбуттара. Биргедэ
от хомууругар келхө-үрдүн
көһөрүлэ сымдыр Кыһыл
Знамя хайраһыгынаа ботолла.

Полков коммунистара Константин Николаевича Бейды, урукчуга элчил бирдизир. Кини учуштак партиянал бюрутун чизининин, XXII-с оролуонналары партиянал конференция делегатынан талылыны.

циональной уокуругун Улс Бү-
гдэл Знамта орденгийн нага-
ддлага

CCTA

КОРЯКСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ ЮНУРУН 40 СЫЛА



Бу снимоктар төбә иштитинән дәрриктанар
дойду бинр бастык хайааыстыбатын Олотор-
снэй оройуон «Нарснэй» сөхөхүн үлөһиттэрэ
— коряктар олокторун тубунан кэпсикиллэр.
Сөхөх бастууктарэ 15 тыһыынча табаны көрөл-
лөп.

Хагаайыстыба жин уһарбатыгар Хаилиноба
ппер дьһэлэр, жинтернат-оһуола, 650 саа уон
на балыһа тутуһунулар.

Снимок таргас: Хилина делотугар тэрлэтих

духовой оркестр табанлытарга улахан биһирэ-
били ылар.

«Норфский» совхоз имени улаайбата.
Бастың табаһыт нонсонлец Георгий
Ильичан.

Коммунист Людмила Вагальнаут — Хамлино салотун фольдшерз. Кини Камчаткатаады-Петропавловскаяга медицинскай училищаны бутарын бааран, тараабуот сиригэр үлэтин изилбитэ.
С. Майстерман фотота. ССТА фотехроникта.

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

«Советской Союз» сурунаал
аналлаах фотокорреспондента
В. С. Тетерин — Чурапчыга

Ву куньорго «Советский Союз» сурунаал аналлаах фотокорреспондента В. С. Тетерин биһиги оройуонуктуттар ыла сыллар. Варфоломей Семенович урукку иттүгү биһиги завуччыларбытыгар иккитиги биллэр. Саха сиринер олоҕун хас да сүл фотокорреспонденттанан үлэлээбитэ. Иккэ туһааныбыт фотоснимсктара аян дойдутааҕы фотоснимсктара

баларга улаккан сәһәрләрнин ылбымтара. Ол туоһутунам
аһилланик бодог бмыстанккалар биас тогул Кыһыл комүс
идеалларыннан наһарандалламмыта.

[illegible]

Ону таһынан таб Төтөрүн Күлтура оройуоннаарын
директор арас көмүргө түһүртээбит Саха сарын туһу-
нан өлүккө фотообъективкэн төрүттээ жердөрдө устун
бейтөн үлөтүн туһунан көсөмө.

PHOTO EIGHT



Тэрээһинтэн тутулуктаах

Сыл 11 ыйдаах түмүгүнэн оройуон урдунан соротуонка уонсай оборотун сыллаары быһаана 34,3 эрэ бырыһыан туолла. Ол иһинтэн Чурапчы сөлүөтэ 60,9, Хаһаар сөлүөтэ 40,2, Амма 39,9 бырыһыанга өлөр-түлөр. Сүөһү этин, тириитин, сир, өрөрүөт астарын уонна хоһуоннуу соротуонкалааһын, түүлээри бултааһын быһааннара ыраахтан туолбатылар.

Манна, биллэр ыраахтар баалларын аахсыбыт иһин, Кытаанах сөлүөтэ (преде. Потапов Н. В.) уонна Бахсы сөлүөтэ (Петров А. А.) атыттарга тэҥнээххэ, уһулучу хаалан иһэлэр. Бу табылар сөтөөх тэрээһин үлэлэри ыыппатахтарына, сыллаары сорудахтары төлөрбөтөрүн ааһан, пятилетка быһаанын кытта төлөрбөт кутталлаахтар.

Тыһатан буланар түүлээх төрдүс кварталлаагы уонна сыллаары быһааннарын төлөрүүгэ хас бирдии кадровой булчут уонна любитель-булчуттар икки ардыларыгар социалистическай-дым куоталаһымын кэҥирик тэтиһэр уонна иһиллэр ылыммыт абаһааһыныһыларын төлөрүүнэн күнүстэ хонтуруоллур туһутар

хаһаайыстыбалар салайааччылар кыһаныахтаахтар. Булчуттары баһы аадалаах табыларын хааччыһымын ситиһэххэ наада. Буламмыт түүлээри Бахсы уонна Хаһаар сөлүөтэри үлэһиттэри бирдиин булчуттарынан көрбө сылдьан тутууу олохтуулара сеп. Күндү түүлээх биһир да тириитэ атын сиргэ бар-бакка эрэ госуэдрэстөө валютнай фонун хантатымга киириэхтөөх.

Тириини соротуонкалааһынга сөтөөх сөлүөтэр салайааччылар баһааһына дьэри ханык да баһаарылыах дьаһаллары ыла иликтэр. Бу күнүргэ көлхөстөр-төн, сөтөөхтөн уонна биһирдигэ хаһаайыстыбалартан сүөһү тириитин тутар иһингэр түгөй тэрээһиннээх үлэлэри суһаллык ыытыахха.

Бу хаалбыт арайах көм иһигэр соротуонка бары көрүнүгэр төлөрүллэрин иһин хамсааһыны таһаардахха сатаһар. Манна олохтоох Советтар уонна партийнай тэрииттэлэр сөлүөтэргэ сөтөөх көмөнү өлөрүүх тустаахтар.

М. СОЭРОНОВ,
РПС бырабыланыыатын
соротуонкага солбуйар
председателэ.

СУОЛУ КӨРҮӨХХЭ-ИСТИЭХХЭ

Кырдык дэ Д. П. Лазарев курдук кыһаныахтаах, булчутас үйдөөх уонна мындыр киһи баар буолан, билигин оройуонмут суола-киһэ тубуста диэххэ наада. Ол эрэри киһи туттар-быт айаһын суолларын сыллата көрүөххэ-истиэххэ наада.

Мындааһын суолун бүтүн оройуону хааччылар диэххэ, эмун буолбатах. Маман Понти аатынан көлхөс, райотребсоюз уонна лесовник этин иһэ-үлээтэ транспорттара көтөхтө суох су-буллаллар. Ол эрэри киһи у-тун чааска сүүрбөтөччү иһэ-м-

тры иһиниэ бараһын. Ити суол өрөмүөннээхтөөтүгэр булчут.

Маастына бытаанык айаһынырын, элбэһинири, дьон эрбэһини, ол бөрүгэ туохха төбөһүн бу тэрииттэлэр экономис-тара ааран көрөллөрө буоллар! Отчоһуна, бу биһир киһи суол-бутун өлөрүүгэ, үчүгөйдик ту-тууга көтөхтөөрүгө тыл көтө-дүүх этиһэр дин саһыабын.

Дьингэр, сыллата, күһүн-сало-маны көрүөххэ сеп буолла. Кыһаан ылыстаахха, онно кыах баар.

Н. КУЗЬМИН.



МАХТАНАБЫН

Мин быһыл балаһан ыйын бүтүүтэ борт кууска мадьан оройуоннаагы инфекционнай балыы-бада киирбитим. Онуоха врач М. П. Иванова аларым дьаһо-һун биллэр сылтан Якутскайга ыыппата. Якутскайга дьаһо-һун буланар тоһон тахсан, бу баһыбада салгыи өтөһүмүтүн. Түөрт сыл устата урукку өт-

түгөр ким да быһаарбатах ы-рымыгар түбөһөн эрбэһинтэн. Ону да таба быһаарынар, кы-һаныахтаах этэһит врач-пар Мария Ивановна Иванова дьэри махтааһын биллэрбитин.

А. ИВАНОВА,
пенсионерка, Чурапчы олох-тообо.

«Мосфильм» студия Василий Шулшин «Любовники» дьэ-романынан «Хаһаайынар» дьэ-өтөөх кэтит эйрэнээх уус-уран фильми устар. Сценарийын автордара — Леонид Нехорошев уонна Леонид Головин. Манна 20-с сыллар сахаларыгар Си-бир дэриэбинэтигэр тэнийбит кылааскабыт охсуһуу туһунан көпсөнэр. Себытиһалар иһинири-гэр — эдэр уол Кузьма Родио-нов, эһэтэ, кырдыбас большеви-Платоныч көмөтүнэн дьэдаһыла-ры түмэн, кулаантар баамдала-рын уруускаһылар.

Фильмигэ — театр уонна кино биллиилээх артистара Марианна Вортинская, Георгий Жинзое, Роман Филиппов, Алексей Ванин, Александра Дорохина уонна да атыттар кытталлар. Туруораач-чы-режиссер — Леонид Головин, кылаабынай оператор — Борис Бронзовский.

Сниһонка: «Хаһаайынар» дьэ-фильми устуу биһир түгэнэ.

Н. АКИМОВ фотота,
ССТА фотохрониката.

Биһир кэргэнтэн — түөрт ученай

Кыһана Ивановна Башарина кандидатскай диссертация-тын ситиһиллээхтик көмүскөтө. Киһи чинчийиһин темата В. Т. Короленко айымньыларын тыла-өбө.

Саха дьахтара бу теманы маһара талбатаҕа. Нуучча-бил-цилээх суруйааччыта Сибирига олорбута уонна Саха сир-гэр сымакаа сыдыбыта. Киһи бэйэтин айымньыларыгар ыраахтаагы быһаһын биримэтигэр хотугу кыраай нору-тун ыраахан дьыллалаах өлөрүн оһуулаабыта. Советскай быһаас соһи үлэлэни итиллээччилээгэр тугу биһирбиттэ-дьиниэх туоһутууна Башариннар кэргэнтэрин олоһо да көр-дөрөр. Кыһана Ивановна кэргэнэ Георгий Прокопьевич 17 сааһыгар первэй кылааска үөрэмистэ. Киһи билигин истори-ческай наука доктора, профессор, Саха государственнай университетыгар бүтүүн уонсай история кафедратын саһи-диссэбэ. Киһи быраата Василий Прокопьевич эмнэ ученай — философскай наука кандидата эһэ. Георгий Прокопьевич уола — Карл Георгиевич — республика биллиилээх врача. Киһи сэллэги утары охсуһууга аһаммыт кандидатскай диссертацияны көмүскөбүтэ.

Башариннар аҕалара Прокопий Башарин 1917 сыл иһи-нэ олохтоох байыдарга батарааннаабыта. Киһи бэл иһин баттыыр кыара суога. Революция иһиннэ маһааһы олох-тоох иһилиннээхтөөн үөрэхтээгэ 0,7 бырыһыанын ыла-ра Билигин Саха сиргэр суруйбат, ааһат биһир да киһини булбаккын.

В. АФАНАСЬЕВ,
СГУ докена.

Якутскай к. («Правда» хаһыаттан)

Тустууктар кылаастара

УРАҮҮР

Ово Чурапчытаагы спортна-най оҥуолатын спортивнай сэлалата эмнэ республика бөһө-төрө күөн көрсүһэр, күрэх бы-ддьаһар түһүлгэлэринэн буолан ааста. Бу сырымга ааттаах-суоллаах маастардар буолба-ка, бу түһүлгэгэ Якутскай куо-рат, Горнай, Орджоникидзе-вский, Алексеевский, Ленинский, Мэҥэ-Хаҥалас, Чурапчы оро-йуоннарын үүнэн иһэр эдэр бө-дөстөрө — иһинэ разрядтаах тустууктар түмсүбүттэр. Маһа-ыраах Анаабыр, Верхоньскай, Вүлүү тустууктара эмнэ баал-лар. Барыта 105 спортсмен бө-йөһөрүн разрядтарын үрдэтэр бадалаах кэлбиттэр. Эдэр тус-тууктар тоҕо Чурапчы көбүөрү-гэр кэлбиттөрө биллэр. Ыраах-сиртэн сылдьар сорохторо тус-бөйөһөрүнэн дьарыктанар уола-тар даһаны, киһилэри эрчийэр тренерадар даһаны ССРС үтө-лөөх тренере Д. П. Коркин эр-чийэр уолаһа тух албаска, хаһык кыһаада эһин үөрэм-истэрин билэ, онно үөрэнэ, киһилэри кытары бөйөһөрүн күөстөрүн холоно түмсүбүттө-рө өйдөнөр.

«Динамо» общество бөһө-сөрүн ССРС спордун маастара Якутскайга Н. И. Сафонов, Нью-бада Н. П. Иванов, Горнай оро-йуон тустууктарына Саха АССР үтө-лөөх тренере Н. Павлов, Орджоникидзе-вская уолаһа тух тустуукта-ра С. Анастасов, Д. Гуляев бө-дөһөһөһүттэр. Туста кэлбиттэр бары кэриһэ оройуоннарыгар чемпионнаабыт, саамай кырата биһирстээх мнэстөгэ тиһебит дьон. Иһини күн устата кыһы-лыбыт күрэхтэһин эдэр тус-тууктар кылаастара балачча үрдээн иһэрин көрдөрдө. Ко-

бүөргэ Д. П. Коркин эрчийэр уолаһа тух тустууктар таһымылаахтык ту-һунулар. Ону тустуу түмүгэ да туоһулуур.

Иһини күннээх күөн көрсүһүү түмүгүнэн биһирдиги ыйаһыны-рынан бастаабыттар бу баал-лар:

48 кг — Прокопий Захаров, Афанасий Захаров, Алексей Неустроев (чурапчылар);

52 кг — Иппокентий Морфу-нов, Афанасий Афанасьев, Ва-сильий Попов (чурапчылар);

57 кг — Николай Коркин (Чурапчы), Геннадий Герасимов (Горнай), Иван Варламов (Чу-рапчы);

62 кг — Петр Березкин, Нико-лай Иванов (чурапчылар), Сте-пан Игнатьев (Вүлүү);

68 кг — Трофим Макаров (Чурапчы), Дмитрий Ильян (Орджоникидзе-вская), Кладдий Захаров (Чурапчы);

74 кг — Валентин Платонов (Якутскай), Максим Васильев (Ньурба), Платон Ермолаев (Алексеевский).

Көстөрүн курдук, биһирстөөх 18 мнэстэттэн үстөн иһкитин, ол иһигэр чемпион аһаһатан биһини Д. П. Коркин эрчийбит уолаһа ылылар.

Иһинэ разрядтаах бөһө сыл устата оройуон кэмэһиттэн үһһэ көрсүһүүлэргэ 12 иһкэ-эбөтөр 6 бастакы разрядтаах утарылаһааччыны хоттоһуна бастакы разряд нуорматын тө-лөрөр. Оттон бу республикага аһа бастаан иһинэ разрядтаахтар кылаастарын үрдэтэргэ аһаан тэриһиһит күрэхтэһин түмүгэр, судьуйалар барылаһынары-нан, Саха сирин бастакы раз-рядтаах бөһөстөрүн аһаһата сүүрбөтөччү киһинэн үүннэ.

П. ПОПОВ.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.